

(výenas), ví-enas, a., ohne Fehl [énas], schuldlos, rein.

-asā [du.] aghniô 267,13.

(vyódana), vi-ódana, n., Benetzen [von ud m. ví].

-e asyá vṛṣṇas ~ 672,9.

(výoman), víoman, n., Himmel [vielleicht ursprünglich gewebte Decke, vgl. átkam víutam, von u = vā weben mit ví], namentlich 2) mit paramá der höchste Himmel, wo die Götter thronen.

-a parás (rájas) yád 955,1 (Text -ā, Pad. -a). — 2) 164,34.35 (vācás).

-anas 52,12 pārē rájasas ~. — an [L.] 2) 62,7; 164,39.41; 266,10; 346,4; 369,2; 521,7; 831,7; 840,8; 935,4; 949,633,2 (devānām sādane); pūrvié 782,1. — 2) 143,2; 417,1; 449,2; 598,2; 798,15.

(vyoma-sád), vioma-sád, a., im Himmel wohnend.

-ád 336,5 (neben rítasád u. s. w.).

vraj, 1) gehen, wandern; 2) hingehen zu [A.]. Mit áti hinübergehen, abhí 1) hingehen zu hinüberfliegen. [A.]; 2) ohne Acc.

Perf. vavraj, vavrāj:

-ájā [3. s.] (Prāt. 465,62) 2) divás yahvis 235,6.

Part. vrájat:

-an abhi 1) rájas 58,5 (agnís). — 2) (sómas) 780,3. — antís 1) devis 290,4 (prthak).

vrajá, m., einmal (360,7) n. [von vṛj], Hürde, Stall (der Rinder, Pferde); 2) Viehstand, doch auch hier Stall möglich. — Vgl. die Adj. gómat, ačvín, gávya, áčvia, urubjá, usná, drđhá, saptáāsia, die Gen. gós, gávām, gónām, áčvasya, (bildlich divás), und die Zusammensetzungen áčmavraja u. s. w.

-ás 1) 264,10. — ásva 1) duārā 347,2 (neben támasas); dúras 503,11. — 2) ~ sātā 451,3 (gómatas); 131,3 (gáviasya).

-ám 1) 10,7; 92,4; 130,3; 132,4; 229,8; 297,15; 312,6; 316,8; 387,10; 399,6; 486,24; 507,8; 626,25; 644,6; 652,5; 789,4; 806,1; 814,8; 820,6; 830,2; 851,5; 854,7; 866,8; 871,11; 888,7; 923,10; 925,11. — 2) abhí psúras prusāyati ~ nas á prusāyati 852,3; ~ kṛnūdhvam sá hí vas nṛpānas 927,8.

-é 1) 2) 86,3; 388,5; 543,1; 548,10; 661,6; 666,9; 679,6; 1020,5.

-ā [du.] 1) 418,1 ~ iva (mitrávarunā).

-án 1) 327,13.

-ā [A. pl. n.] 1) 360,7 * (gónaam).

vrájana, n., Weg, Bahn [von vṛaj].

-am 519,2 ádha sma te (agnés) ~ kṛṣṇám asti.

vrajín, a., im Stalle [vrajá] befindlich.

-ínis [A. p. f.] (gās) 399,1.

vratá, n. [von 1. vṛ wollen], 1) der göttliche Wille, die göttliche Ordnung, Gesetz, Gebot, namentlich 2) mit dem Gen. des Gottes, der

sie eingesetzt hat und über ihre Beobachtung wacht; oder auch 3) mit dēvia (= devānām); 4) trini vratā die drei von den drei Aditisöhnen, oder von Savitar eingesetzten Ordnungen, tridhātu die dreifache Ordnung des Agni [G.]; 5) ánu vratām nach dem Gesetze, nach göttlicher Ordnung, oder 6) auf jemandes [G.] Geheiss; 7) Werk, Wirken der Götter, oder 8) der Menschen; auch 9) mit Gen. des Wirkenden; 10) heiliges Werk der Menschen; 11) vraté mit Gen. unter eines Gottes [G.] Obhut oder in seinem Dienste. — Vgl. die Adjekt. ajuryá, ádabdha, dhruvá, ápracyuta, gúhia, árya, und die Zusammensetzungen ánu-vrata u. s. w.

-ám 1) 238,7; 423,1; 785,3. — 2) te (várunasya) 25,1; indrasya 101,3; yásya (savitúr) 229,9; tásva (várunasya) 661,3; várunasya 661,7; ádites 166,12; ádityásya 293,3; táva (sómasya) 794,5; asya (agnés) 838,5; devānām 859,9. — 4) táva (agnés) 521,4. — 5) 136,5; 295,1; 309,2. — 6) ućjām, svám 128,1; savitúr 229,3. 6; indrāgniós 660,8; táva 948,2. — 9) tásva 93,8; yásya (agnés) 199,3; asya 144,1; vām 215,12; víčvasya 863,5. — 10) 31,2; vas 992,4.

-éna 1) 163,3; 426,2. — 2) te (mitrásya) 293,2. — 10) 839,3.

-āya 2) táva 214,6 (brhaspátes); 264,4 (indrasya).

-ásya 1) icate 582,6. — é [L.] 2) asya (savitúr) 229,2. — 9) (parjanya) 437,5; apám 400,7. — 10) 272,6. — 11) táva 24,15; 219,2; 31,1. 12; 495,9; 721,5; 798,37; 883,6; te 83,3; yásya 747,6; 101,3; asyá (sómasya) 814,5; yásya úpa ~ 886,4; savitúr mitrásya várunasya 862,13; dáksasyá 890,5 (neb. jánmani).

-áni 1) 22,19; 36,5 (yáni devás ákṛṇvata), 183,3; von raks abhängig: 349,4; 449,2; 599,9. — 2) indrasya 266,8; 563,3; 84,12; 547,11; tásva (savitúr) 22,6; asya (savitúr) 836,5; várunasya 24,10; 91,3; 288,18; 662,1; 645,16; 219,8; mitrásya várunasya 289,6; vām 423,4; devānām 592,5; 828,4; ádites 603,7; te (sómasya) 668,9; 851,3; ásva (sómasya) 765,3; amṛtasya 782,4. — 3) 92,12; 124,2; 591,3. — 9) agnés 522,2; 237,9; 448,5; jánānaam 824,1. — 10) 712,1.

-ā 1) 420,2; 421,3; 456,9; 661,10; 891,11; 892,9; von raks abhängig: 62,10; 90,2; 417,7; 676,13. — 2) rítasya (agnés) 65,3; asya 196,4; savitúr 229,7; devānām 241,7; 289,1; 290,1; 294,6; mitrásya várunasya 645,17. — 3) 70,2. — 4) 218,8. — 7) 703,2. — 7) 8) 652,28; 747,4. — 9) te (agnés) 69,7; 240,5; arnavásya 937,4.

-és 4) tribhis ~ abhí nas raksati 349,5 (savitá). — 7) 621,27 parallel dánsānā. — 10) ~ siksantas avratām 455,3.

-éṣu 7) gúhieṣu 940,2.

vrata-cārin, a., nach den religiösen Gebräuchen wandelnd [*cārin von car].

-ínas brāhmaṇás 619,1.